

HOTĂRÂRE

_____2024

Nr.

*cu privire la aprobarea Regulamentului
privind sistemul de guvernanță a
societăților de asigurare sau de reasigurare*

**ÎNREGISTRAT:
Ministerul Justiției
al Republicii Moldova**

nr. _____ din _____ 2024

În temeiul art. 34 alin. (5), art.35 alin.(9) lit. e), art. 36 alin. (16) art.38 alin. (4), art. 41 alin. (4) și art.42 alin.(1) și art. 43 alin. (3) din Legea nr. 92/2022 privind activitatea de asigurare sau de reasigurare (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2022, nr. 129-133 art. 229), cu modificările ulterioare, Comitetul executiv al Băncii Naționale a Moldovei

HOTĂRĂȘTE:

1. Se aprobă Regulamentul privind sistemul de guvernanță a societăților de asigurare sau de reasigurare(se anexează).
2. Societățile de asigurare sau de reasigurare, în termen de până la 1 martie 2025, vor prezenta informațiile privind sistemul de guvernanță pentru situația din 31 decembrie 2024.
3. Prezenta hotărâre intră în vigoare la expirarea a ___ luni de la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

**PREȘEDINTELE COMITETULUI EXECUTIV
AL BĂNCII NAȚIONALE A MOLDOVEI**

Anca Dana DRAGU

Apobat
prin Hotărârea Comitetului executiv
al Băncii Naționale a Moldovei

**Regulamentul
privind sistemul de guvernanta a
societăților de asigurare sau de reasigurare**

**Capitolul I
DISPOZIȚII GENERALE**

1. Regulamentul privind sistemul de guvernanta a societăților de asigurare sau de reasigurare (în continuare – *Regulament*) stabilește cadrul normativ aferent elaborării și aplicării sistemului de guvernanta al societăților de asigurare sau de reasigurare (în continuare - societate), dezvoltarea acestuia în baza celor mai bune practici și realizarea unui management prudent.
2. Prevederile prezentului Regulament se aplică și la nivel de grup cu excepția cazurilor în care este prevăzut altfel.
3. Termenii și expresiile utilizate în Regulament au semnificațiile prevăzute în Legea nr. 92/2022 privind activitatea de asigurare sau de reasigurare (în continuare – Legea nr. 92/2022), precum și în actele normative ale Băncii Naționale a Moldovei.
4. În sensul prezentului Regulament, expresiile de mai jos au următoarele semnificații:
 - 1) *control intern* – un sistem care asigură desfășurarea unor operațiuni eficiente, controlul corespunzător al riscurilor, desfășurarea prudentă a activității, credibilitatea informațiilor financiare și nefinanciare raportate, atât intern, cât și extern, precum și conformitate cu legislația, cerințele de supraveghere, regulile interne și deciziile societății;
 - 2) *conflict de interese* - situație sau împrejurare care poate să apară în procesul operațional sau decizional, în care interesul personal, direct ori indirect, al personalului și/sau membrilor organelor de conducere/persoanelor care dețin funcții-cheie în cadrul societății contravine interesului acesteia, astfel încât afectează sau ar putea afecta independența și imparțialitatea în luarea deciziilor, raționamentul profesional ori îndeplinirea la timp și cu obiectivitate a îndatoririlor aferente atribuțiilor sau care ar putea afecta, prin natura sa, integritatea ori stabilitatea societății;
 - 3) *principiul proporționalității* – corelarea complexității și detalierii politicilor, proceselor și procedurilor referitoare la sistemul de guvernanta cu natura, amploarea și complexitatea riscurilor inerente activității desfășurate de către societate;
 - 4) *manual de audit intern* – reprezintă regulamentul-cadru de organizare și funcționare al sistemului de audit intern din cadrul societății care include instrucțiuni cu privire la desfășurarea controalelor pe domenii de activitate, fiind prioritare subdiviziunile structurale supuse unui nivel de risc mai înalt;
 - 5) *reglementări interne primare* – statutul, strategiile, codurile, politicile, regulamentele și alte acte normative interne pentru administrarea activității societății și a riscurilor la care aceasta este expusă, aprobate de către consiliul societății ori, după caz, de către adunarea generală a acționarilor, în vederea conformării cu legislația;
 - 6) *reglementări interne secundare* – instrucțiuni, proceduri, ghiduri, manuale sau alte acte aprobate de către organul executiv al societății pentru implementarea prevederilor reglementărilor interne primare;
 - 7) *sistem de guvernanta* – ansamblu de raporturi juridice stabilite între organele de conducere ale societății, acționari și alte persoane interesate. Guvernanta include, de asemenea, sistemul de comunicare a informațiilor în cadrul societății; structura

organizatorică; funcțiile-cheie; politicile privind controlul intern, managementul riscurilor, auditului intern și de externalizare și alte aspecte.

8) *subdiviziune structurală* – unitate determinată sub aspect organizațional în cadrul căreia se execută o parte din atribuții, sarcini și competențe orientate spre realizarea obiectivelor prestabilite ale societății.

5. Societățile adoptă măsurile corespunzătoare privind aplicarea unui sistem de guvernare care să asigure o administrare corectă, eficientă și prudentă bazată pe principiul continuității activității.

6. Societățile aplică și mențin politici, reguli și proceduri corespunzătoare pentru a se asigura că persoanele cu funcții de conducere, persoanele care dețin funcții-cheie și angajații își desfășoare activitatea cu prudență și profesionalism și îndeplinesc în mod continuu cerințele de pregătire și de competență profesională, conform legislației.

7. Atribuțiile și responsabilitățile organului de conducere trebuie să fie clar determinate, precum și repartizate într-un mod eficient între consiliul societății și organul executiv. Rolul, structura, componența numerică, termenul pentru care se aleg/numesc membrii organului de conducere, modul de funcționare și atribuțiile acestuia se stabilesc în statutul societății și în reglementările interne primare ale societății, cu respectarea prevederilor Legii nr.92/2022, ale actelor normative emise de către Banca Națională a Moldovei în aplicarea acestuia și ale Legii nr.1134/1997 privind societățile pe acțiuni, în măsura în care aplicabilitatea acestora nu este limitată de Legea nr.92/2022.

8. Societățile aliniază toate politicile necesare în cadrul sistemului de guvernare atât unele față de altele, cât și față de strategia de afaceri. Fiecare politică prevede, în mod clar, cel puțin următoarele:

a) obiectivele urmărite prin politica respectivă;

b) atribuțiile exercitate și persoana sau funcția responsabilă pentru acestea;

c) procesele și procedurile de raportare aplicate;

d) obligația subdiviziunilor structurale de a informa funcțiile de management al riscului, de audit intern, de conformitate și actuarială cu privire la aspectele relevante pentru exercitarea de către acestea a atribuțiilor.

9. Societatea de asigurare sau de reasigurare reglementează funcționarea sistemului de guvernare care prevede funcția de management al riscurilor, de conformitate, de audit intern, actuarială. În politicile care se adresează acestor funcții, societatea stabilește, de asemenea, în mod clar și inteligibil, poziția, atribuțiile și competențele acestor funcții.

Capitolul II

CERINȚELE GENERALE ALE SISTEMULUI DE GUVERNARE

10. Societățile îndeplinesc următoarele cerințe:

1) stabilesc, aplică și mențin un sistem eficient de cooperare, de raportare internă și de comunicare a informațiilor la toate nivelurile societății;

2) stabilesc, aplică și mențin proceduri decizionale eficiente și o structură organizatorică transparentă în cadrul căreia ordinea ierarhică este definită în mod clar, funcțiile și responsabilitățile sunt repartizate, iar natura, amploarea și complexitatea riscurilor inerente activităților desfășurate de societate sunt luate în considerare;

3) asigură deținerea de către membrii organului de conducere a calificărilor, competențelor, aptitudinilor și experienței profesionale în domeniile relevante ale activității care sunt necesare pentru gestionarea și supravegherea societății cu eficacitate și profesionalism;

4) asigură că fiecare membru al organului de conducere deține calificările, competențele, aptitudinile și experiența profesională care sunt necesare pentru executarea sarcinilor atribuite;

5) asigură angajarea unor persoane care dețin aptitudinile, cunoștințele și experiența necesare pentru îndeplinirea corespunzătoare a responsabilităților care le sunt repartizate;

- 6) asigură cunoașterea de către întregul personal a procedurilor pentru îndeplinirea corespunzătoare a responsabilităților;
- 7) asigură că atribuirea mai multor sarcini unor persoane și subdiviziuni structurale ale societății nu împiedică sau nu riscă să împiedice persoanele în cauză să îndeplinească o anumită funcție cu seriozitate, onestitate și obiectivitate;
- 8) stabilesc sisteme informatice în modul în care acestea să producă informații complete, fiabile, clare, consecvente, punctuale și relevante cu privire la activitățile economice, la angajamentele asumate și la riscurile la care este expusă societatea;
- 9) țin o evidență adecvată și ordonată cu privire la activitatea și la organizarea internă a societății;
- 10) asigură garantarea securității, a integrității și a confidențialității informațiilor, ținând seama de natura informațiilor în cauză;
- 11) asigură introducerea unei ordini ierarhice clare prin care să se realizeze transmiterea promptă a informațiilor către toate persoanele care au nevoie de acestea, într-un mod care să le permită să recunoască importanța informațiilor în cauză pentru responsabilitățile lor respective;
- 12) asigură adoptarea principiilor politicii scrise de remunerare.
11. În politicile de management al riscurilor, de control intern, de audit intern și, atunci când este relevant, de externalizare societățile stabilesc în mod clar responsabilitățile, obiectivele, procesele și procedurile de raportare relevante care trebuie aplicate, toate acestea fiind în acord cu strategia de afaceri a societății.
12. Societățile stabilesc, aplică și mențin o politică de continuitate a activității pentru a asigura, în eventualitatea întreruperii sistemelor și a procedurilor lor, conservarea datelor și a funcțiilor fundamentale, precum și menținerea activităților de asigurare și de reasigurare sau, atunci când acest lucru nu este posibil, recuperarea în timp util a datelor și a funcțiilor respective și reluarea activităților de asigurare sau de reasigurare.
13. Societățile se asigură că există și sunt aplicate proceduri și procese eficace pentru prevenirea conflictelor de interese, că sursele potențiale de conflicte de interese sunt identificate și că au fost stabilite proceduri pentru a se garanta faptul că persoanele implicate în aplicarea strategiilor și a politicilor societății cunosc originea posibilă a conflictelor de interese și modul în care asemenea conflicte trebuie soluționate.
14. Societățile monitorizează caracterul adecvat și eficacitatea sistemului lor de guvernare, pe care le evaluează cu regularitate, și adoptă măsurile corespunzătoare pentru remedierea eventualelor neajunsuri.
15. Societatea deține o structură organizatorică și o structură operațională menite să sprijine obiectivele strategice și operațiunile societății. Aceste structuri trebuie să fie adaptate la schimbările intervenite în obiectivele strategice și operațiunile societății sau în mediul de afaceri pe o perioadă de timp adecvată.
16. Societățile încorporează funcțiile-cheie și ordinea ierarhică aferentă acestora în structura organizatorică astfel încât să asigure că fiecare funcție-cheie evită oricare influențe care ar putea compromite capacitatea persoanei care ocupă funcția respectivă de a-și îndeplini sarcinile în mod obiectiv, onest și independent. Fiecare funcție-cheie își desfășoară activitatea sub responsabilitatea finală a consiliului societății, este subordonată acestuia și, când este cazul, cooperează cu celelalte funcții-cheie pentru îndeplinirea sarcinilor lor.
17. Persoanele care îndeplinesc o funcție-cheie au dreptul să comunice din proprie inițiativă cu orice angajat al societății și dispun de autoritatea, resursele și cunoștințele de specialitate necesare, precum și de acces liber la toate informațiile relevante necesare pentru îndeplinirea responsabilităților lor.
18. Persoanele care îndeplinesc o funcție-cheie raportează cu promptitudine orice problemă majoră din domeniul lor de competență consiliului societății.

19. Societățile stabilesc, aplică și mențin politici consemnate și proceduri adecvate pentru a se asigura că toate persoanele cu funcții de conducere sau care dețin funcții-cheie îndeplinesc în orice moment cerințele de competență și integritate (onorabilitate) în sensul art.35-36 din Legea nr.92/2022.

20. Verificarea competenței unei persoane presupune evaluarea calificărilor, a cunoștințelor și a experienței profesionale și oficiale pe care persoana respectivă le deține în domeniul asigurărilor, în alte domenii financiare sau în alte domenii de activitate, precum și luarea în considerare a sarcinilor atribuite persoanei respective și, când este relevant, a aptitudinilor pe care persoana respectivă le are în domeniul asigurărilor, al finanțelor, al contabilității, al actuariatului și al managementului riscurilor.

21. Verificarea competenței membrilor organului de conducere presupune luarea în considerare a sarcinilor atribuite diferiților membri, menite să asigure o diversitate corespunzătoare în ceea ce privește calificările, cunoștințele și experiența relevantă, în vederea asigurării faptului că societatea este condusă și supravegheată într-un mod profesional.

22. Verificarea integrității (onorabilității) unei persoane presupune evaluarea onestității persoanei respective și a solidității financiare a acesteia, pe baza unor dovezi privind caracterul, comportamentul personal și conduita în afaceri, inclusiv orice aspect de drept penal, de ordin financiar sau de control care este relevant pentru evaluare.

23. Societatea care externalizează sau își propune să externalizeze anumite funcții sau anumite activități unui furnizor de servicii stabilește o politică scrisă de externalizare în care ține seama de impactul externalizării asupra activității sale și de mecanismele de raportare și de monitorizare care trebuie introduse în cazurile de externalizare, ținând cont de actul normativ al Băncii Naționale a Moldovei privind externalizarea funcțiilor și activităților legate de activitatea de asigurare sau de reasigurare de către societățile de asigurare sau de reasigurare.

Capitolul III

ROLUL ȘI COMPONENTA ORGANELOR DE CONDUCERE ȘI ALE COMITETELOR SPECIALIZATE

Secțiunea 1

Rolul și responsabilitățile organului de conducere Responsabilitățile consiliului societății

24. Societatea va stabili mărimea și componența organelor sale de conducere și sistemul său de guvernanță, considerând natura, amploarea și complexitatea riscurilor inerente, conform strategiei de afaceri și activităților desfășurate de societate.

25. Atribuțiile și responsabilitățile organelor de conducere trebuie să fie explicit determinate, precum și repartizate într-un mod explicit și eficient între consiliul băncii și organul executiv. Rolul, structura, componența numerică, termenul pentru care se aleg/numesc membrii organului de conducere, modul de funcționare și atribuțiile organului de conducere se stabilesc în statutul societății și în reglementările interne primare ale acesteia, cu respectarea prevederilor Legii nr.92/2022 ale actelor normative emise de către Banca Națională a Moldovei în aplicarea acesteia și ale Legii nr.1134/1997 privind societățile pe acțiuni, în măsura în care aplicabilitatea acestora nu este limitată de Legea nr.92/2022.

26. Ședințele consiliului societății, precum și ședințele organului executiv al acesteia, inclusiv numărul de membri prezenți și frecvența ședințelor, trebuie să fie organizate într-un mod, încât să se asigure examinarea temeinică a problemelor sosi cetății și dezbateră critică a subiectelor în scopul menținerii eficienței.

27. Societatea va asigura includerea în procesele-verbale ale organului de conducere informația integrală cu privire la examinarea problemelor și dezbateră subiectelor, inclusiv

tezele principale ale cuvântărilor pe marginea ordinii de zi, cu indicarea numelui vorbitorilor și toate propunerile/opiniile membrilor organelor de conducere.

28. Societatea va asigura numerotarea proceselor-verbale în ordinea consecutivă a ședințelor organului de conducere.

29. Membrii organului de conducere trebuie să fie conștienți de structura și responsabilitățile organului de conducere și de repartizarea atribuțiilor și responsabilităților între organul executiv, consiliu și comitetele specializate ale consiliului. Pentru a avea un sistem adecvat de verificare și evaluare a activității societății, procesul decizional al organului de conducere nu poate fi dominat de un singur membru al organului de conducere sau un grup mic de membri.

30. Consiliul societății și organul executiv trebuie să interacționeze și să facă schimb de informații suficiente pentru a le permite să își îndeplinească adecvat atribuțiile și responsabilitățile încredințate.

Secțiunea a 2-a

Responsabilitățile consiliului societății

31. Structura și componența consiliului societății sunt stabilite în conformitate cu cerințele legislației, astfel încât acesta să își îndeplinească în mod eficient obligațiile ce îi revin.

32. Consiliul societății decide cu privire la constituirea unui comitet de remunerare independent în condițiile reglementărilor aplicabile societăților în cazul în care va fi constituit.

33. Consiliul societății, stabilește principiile politicii de remunerare pentru categoriile de angajați ale căror activități profesionale au un impact semnificativ asupra profilului de risc al societății și are responsabilitatea de a supraveghea punerea în aplicare a respectivei politici.

34. Consiliul societății se asigură că toate angajamentele referitoare la remunerare sunt structurate corect și responsabil și că politica de remunerare permite și promovează un management eficient al riscurilor fără a conduce la o asumare de riscuri care să depășească nivelul toleranței la risc al societății.

35. În cazul societății care nu înființează un comitet de remunerare, responsabilitățile și atribuțiile aferente acestuia revin consiliului societății

36. Comitetele de remunerare are obligația de a înainta anual consiliului societății sau ori de câte ori este cazul rapoarte privind activitatea desfășurată.

37. Consiliul societății poate constitui, în funcție de natura, amploarea și complexitatea riscurilor inerente activității societății, și alte comitete specializate care pot emite recomandări pentru consiliu.

38. Consiliul societății este responsabil pentru administrarea prudentă și corectă a societății, pentru îndeplinirea obiectivelor stabilite, pentru adoptarea strategiei de afaceri a societății și strategia de gestionare a reasigurării și are obligația ca, în baza unor dispoziții formale și transparente, să efectueze evaluarea poziției financiare a societății.

39. Consiliul societății stabilește criterii relevante de supraveghere a activității organului executiv și a societății în ansamblu.

40. Consiliul va supraveghea activitatea organului executiv, monitorizând acțiunile acestuia, pentru a se asigura că acestea sunt în concordanță cu strategia și politicile societății, prin examinarea informațiilor furnizate de către organul executiv și de către funcțiile de conformitate, de audit intern și de administrare a riscurilor și prin întrunirea regulată cu organul executiv și funcțiile respective.

41. Consiliul societății are responsabilitatea de a se asigura că există un cadru adecvat de verificare a modului în care se aplică legislația specială privind raportarea către Banca Națională a Moldovei și un cadru adecvat de verificare a informațiilor transmise, la solicitarea acesteia, privind anumite acțiuni întreprinse de către societate.

42. Consiliul societății împreună cu entitatea de audit poate stabili un cadru formal și transparent prin intermediul căruia să i se furnizeze informații corecte, complete și la timp

referitoare la modul în care se aplică principiile și practicile de raportare financiară, inclusiv cele de raportare prudentială.

43. Consiliul societății analizează adecvarea, eficiența și actualizarea sistemului de management al riscului în vederea gestionării eficiente a activelor deținute de către societate, precum și modul de management al riscurilor aferente la care aceasta este expusă.

44. Consiliul societății asigură respectarea criteriilor privind externalizarea unor funcții sau activități, atât înainte de efectuarea acestora, cât și pe toată durata respectivelor externalizări.

45. Consiliul societății și organul executiv, după caz, au obligația de a comunica cu părțile interesate în baza unui sistem de comunicare care respectă cel puțin următoarele cerințe:

- 1) asigurarea unui tratament echitabil pentru acționari și părți interesate;
- 2) comunicarea informațiilor în timp util;
- 3) asigurarea unui cadru transparent de comunicare.

Secțiunea a 3-a

Comitetele specializate ale Consiliului societății

46. Comitetele specializate menționate la pct. 37 susțin consiliul societății în anumite domenii specifice și contribuie la dezvoltarea și perfecționarea sistemului de guvernanță al societății.

47. Consiliul societății poate decide asupra numărului și structurii comitetelor specializate pentru facilitarea propriilor activități. Existența comitetelor nu exonerează consiliul societății de la îndeplinirea sarcinilor și a responsabilităților sale.

48. Atribuțiile, funcțiile și responsabilitățile comitetelor specializate se stabilesc în reglementările interne primare, aprobate de către consiliul societății, care trebuie să corespundă prevederilor prezentului Regulament.

49. Comitetele specializate sunt formate din cel puțin 2 membri ai consiliului societății. La decizia comitetului pot fi invitate să participe la ședințele acestuia și alte persoane, a căror experiențe specifice sunt relevante pentru aspectele/domeniile vizate, asigurând respectarea regimului informațiilor confidențiale.

50. Președintele comitetului specializat este numit de către consiliul societății din cadrul membrilor aleși ai comitetului.

51. Comitetele specializate trebuie:

- 1) să aibă acces la toate informațiile relevante și datele necesare pentru a-și îndeplini sarcinile și responsabilitățile stabilite;
- 2) să primească rapoarte periodice și informații în caz de necesitate, comunicări și opinii de la funcția de control intern în vederea realizării responsabilităților atribuite;
- 3) să revizuiască periodic și să decidă cu privire la conținutul, formatul și frecvența informațiilor privind riscul care va fi raportat acestora;
- 4) să asigure implicarea corespunzătoare a funcțiilor de control intern și a altor funcții relevante în domeniile lor specifice de expertiză și/sau să solicite consultanță din partea unor experți externi, dacă este necesar.

52. Comitetele specializate raportează consiliului societății, în modul stabilit de reglementările interne primare, dar cel puțin anual, despre activitatea desfășurată.

Secțiunea a 4-a

Responsabilitățile organului executiv

53. Organul executiv al societății este responsabil pentru administrarea și buna desfășurare a activităților acesteia, inclusiv pentru punerea în aplicare a politicilor, strategiilor și atingerea obiectivelor. În acest scop, organul executiv este obligat să asigure implementarea

adecvată a sistemului de guvernare a societății, să elaboreze și să aprobe, după caz, reglementările interne secundare.

54. Organul executiv nu poate lua decizii care contravin strategiilor societății aprobate de consiliul societății.

55. Societățile au obligația să includă în procedurile/politicile/reglementările lor interne prevederi privind angajarea și alegerea membrilor organului executiv și re alegerea celor existenți, în modul în care să se asigure funcționalitatea organului executiv.

56. Organul executiv trebuie să cunoască și să înțeleagă structura organizatorică a societății, riscurile pe care aceasta le generează pentru asigurarea desfășurării activităților societății, în corespundere cu strategia, apetitul la risc și politicile societății aprobate de către consiliu.

57. Organul executiv furnizează consiliului societății informații calitative și cantitative în timp util, la solicitarea acestuia sau din proprie inițiativă ca urmare a îndeplinirii responsabilităților privind implementarea sistemului de guvernare.

Capitolul IV

CERINTE MINIME PRIVIND SISTEMELE, FUNCTIILE ȘI POLITICILE IN CADRUL SISTEMULUI DE GUVERNANTA

Secțiunea 1

Sistemul și funcția de management al riscurilor

Subsecțiunea 1

Sistemul de management al riscurilor

58. Societățile stabilesc, aplică și mențin un sistem de management al riscurilor care cuprinde cel puțin următoarele:

1) o strategie clar definită de management al riscurilor coroborată cu strategia de afaceri a societății. Obiectivele și principiile de bază ale strategiei, inclusiv procesele și procedurile de raportare necesare pentru a identifica, a evalua, a monitoriza, a administra și a raporta, în mod continuu, riscurile la care sunt expuse sau la care ar putea fi expuse, precum și interdependențele acestora, limitele aprobate de toleranță la risc și atribuirea responsabilităților în toate activitățile societății se consemnează.

2) o procedură clar definită privind procesul decizional;

3) politici scrise care să asigure efectiv definirea și împărțirea în categorii a riscurilor semnificative la care este expusă societatea, precum și a limitelor de toleranță aprobate pentru fiecare tip de risc. Prin intermediul acestor politici se aplică strategia de risc a societății, se facilitează mecanismele de control și se ține seama de natura, domeniul de aplicare și orizontul de timp ale activității și ale riscurilor asociate;

4) proceduri și procese de raportare prin care se asigură faptul că atât informațiile referitoare la riscurile semnificative cu care se confruntă societatea, cât și eficacitatea sistemului de management al riscurilor sunt monitorizate și analizate în mod activ și faptul că, atunci când este necesar, sistemului i se aduc modificările corespunzătoare.

59. Societățile se asigură că persoanele cu funcții de conducere sau care dețin funcții-cheie țin cont, în procesul lor decizional, de informațiile raportate în cadrul sistemului de management al riscurilor.

60. Societățile includ în sistemul lor de management al riscurilor, când este cazul, efectuarea testelor pentru evaluarea capacității de menținere a stabilității financiare și de analize ale scenariilor cu privire la toate riscurile relevante cu care se confruntă societatea, în corespundere cu actele normative ale Băncii Naționale a Moldovei privind evaluarea internă a riscurilor proprii și a solvabilității de către societățile de asigurare sau de reasigurare și cerințele cu privire la efectuarea testelor pentru evaluarea capacității de menținere a stabilității financiare.

61. Societatea elaborează o politică de management al riscului, care, cel puțin:
- 1) definește categoriile de risc și metodele de evaluare a acestora;
 - 2) prezintă modul în care societatea efectuează managementul fiecărei categorii precum și posibilele concentrări de riscuri;
 - 3) descrie legătura cu evaluarea necesităților de solvabilitate, identificate în cadrul evaluării interne a riscurilor proprii și a solvabilității cu cerințele de capital și cu limitele de toleranță la risc;
 - 4) specifică limitele de toleranță la risc în cadrul categoriilor de risc, în funcție de apetitul la risc;
 - 5) stabilește frecvența și descrie conținutul testelor pentru evaluarea capacității de menținere a stabilității financiare și situațiile care ar justifica realizarea altor tipuri de teste.
62. Societatea va asigura corespunderea politicilor privind managementul riscurilor strategiei de afaceri a societății, corelarea cu fondurile proprii ale acesteia și cu experiența în managementul riscurilor, va asigura realizarea adecvată a atribuțiilor organelor de conducere și păstrarea capacității de executare a obligațiilor societății față de contractanți/asigurați, va determina nivelul de risc pe care este dispusă să și-l asume și va prevedea managementul tuturor riscurilor aferente activității desfășurate, inclusiv aferente activităților externalizate.
63. Normele privind managementul riscurilor trebuie să fie transpuse în reglementări interne primare și reglementări interne secundare, făcându-se distincție între regulile generale aplicabile întregului personal și regulile specifice aplicabile anumitor categorii de personal și trebuie să includă, cel puțin, cerințe privind:
- 1) procedurile de management al riscurilor, adaptate dimensiunii și naturii activităților societății, care vor include identificarea și evaluarea permanentă a pozițiilor asumate de risc, monitorizarea și controlul riscurilor, inclusiv aferente activităților externalizate și tranzacțiilor din afara bilanțului;
 - 2) procesul de ajustare a procedurilor de management al riscurilor în funcție de modificarea profilului de risc al acesteia și de evoluțiile de pe piață;
 - 3) limitele expunerii la risc prevăzute pentru ansamblul activităților, precum și pentru fiecare activitate semnificativă în parte și/sau subdiviziune structurală care să reflecte profilul de risc ales, din perspectiva raportului dintre riscurile acumulate și profitul obținut pe care societatea îl consideră acceptabil în condițiile asigurării continuității activității în mod eficient și prudent. Limitele stabilite la nivelul subdiviziunilor structurale trebuie corelate cu cele stabilite la nivel de ansamblu al societății;
 - 4) măsurile necesare pentru a minimiza și limita expunerile la riscurile care afectează realizarea obiectivelor societății și/sau stabilitatea acesteia;
64. Societatea va identifica profilul de risc, determinând obiectivele pentru fiecare risc, va asigura o monitorizare sistematică a conformării activității cu politicile și procedurile stabilite pentru managementul riscurilor, precum și raportarea, după caz, a neconformităților constatate și remedierea acestora.
65. Societatea va dispune de un sistem adecvat de schimb de informații pentru identificarea, evaluarea, monitorizarea și documentarea continuă a riscurilor atât la nivelul societății, cât și la nivelul subdiviziunilor structurale ale acesteia, care va include și raportarea expunerilor la riscuri pentru luarea deciziilor referitor la riscurile asumate de către societate.
66. Societatea este obligată să analizeze în mod prudent noile produse, piețe sau activități și să se asigure că produsele noi, schimbările semnificative ale caracteristicilor produselor existente și inițiativele majore în ceea ce privește managementul riscurilor sunt aprobate de către organul împuternicit, să dispună de instrumente interne și de personal cu experiență corespunzătoare pentru înțelegerea, managementul și monitorizarea riscurilor asociate.
67. În cazul unui nivel înalt al expunerii la risc și/sau utilizării unor metode neconforme de gestionare a riscului, societatea întreprinde măsuri de remediere, după caz:

- 1) perfecționarea sistemelor de informare și de estimare a expunerii la risc;
- 2) reducerea nivelului riscului;
- 3) aplicarea altor măsuri sau o combinație a acestor măsuri în funcție de situația concretă, starea și condițiile existente în societate.

Subsecțiunea 2

Domeniile de management al riscurilor

68. În vederea dispunerii unui sistem eficace de management al riscurilor societatea elaborează politici cu privire la următoarele domenii:

- 1) subscrierea riscurilor, constituirea și plasarea rezervelor tehnice;
- 2) managementul activelor și pasivelor;
- 3) strategia investițională;
- 4) managementul riscurilor de piață, de credit, de lichiditate și de concentrare;
- 5) managementul riscului operational;
- 6) reasigurarea și alte tehnici de diminuare a riscurilor aferente asigurării.

69. **Politica privind subscrierea riscurilor, constituirea și plasarea rezervelor tehnice, include:**

- 1) măsurile care trebuie întreprinse de societate pentru a evalua și a gestiona riscul de pierdere sau de modificare nefavorabilă a valorii obligațiilor din asigurare și reasigurare, rezultat din ipoteze inadecvate de stabilire a primelor de asigurare și de constituire a rezervelor din cauza unor factori interni sau externi, inclusiv a unor riscuri legate de durabilitate;
- 2) suficiența și calitatea datelor relevante care trebuie luate în considerare în procesele de subscriere și de calcul al rezervelor, astfel cum se prevede art. 69 din Legea nr.92/2022, precum și concordanța acestor date cu standardele de suficiență și de calitate;
- 3) caracterul adecvat al procedurilor de gestionare a cererilor de despăgubire, inclusiv măsura în care acestea acoperă ciclul general al cererilor de despăgubire;

70. Suplimentar, politica indicată la pct.69 trebuie să includă cel puțin următoarele:

- 1) tipurile și caracteristicile activității de asigurare, cum ar fi tipul de risc de asigurare pe care societatea este dispusă să și-l asume;
- 2) modul în care se asigură nivelul adecvat al veniturilor din prime pentru a acoperi daunele și cheltuielile estimate;
- 3) identificarea riscurilor care derivă din obligațiile de asigurare, inclusiv din opțiunile și din valorile de răscumpărare garantate incluse în produse;
- 4) modul în care, în procesul de elaborare a unui nou produs de asigurare și de calculare a primei, societatea ține cont de reglementările în materie de investiții;
- 5) modul în care, în procesul de elaborare a unui nou produs de asigurare și de calculare a primei, societatea ia în considerare reasigurarea sau alte tehnici de minimizare a riscurilor.

71. Politica privind managementul activelor și pasivelor include modul în care este/sunt gestionate de către societate:

- 1) descrierea neconcordanței structurale dintre active și pasive și în special neconcordanța dintre activele și pasivele respective în ceea ce privește durata;
- 2) orice dependență între riscuri din diferite clase de active și pasive;
- 3) orice dependență între riscurile diferitelor obligații care decurg din contracte de asigurare și de reasigurare;
- 4) orice expunere extrabilanțieră a societății;
- 5) efectul tehnicilor relevante de diminuare a riscurilor asupra gestionării activelor și pasivelor;

72. Suplimentar, societatea trebuie să includă cel puțin următoarele informații:

- 1) descrierea procedurii de identificare și evaluare a diferitelor tipuri de neadecvare a activelor și obligațiilor, cel puțin în ceea ce privește maturitatea și moneda;

- 2) descrierea tehnicilor de diminuare a riscurilor utilizate și efectul scontat al acestora asupra managementului active - obligații;
- 3) descrierea neconformităților admise intenționat;
- 4) descrierea metodologiei și a frecvenței testelor pentru evaluarea capacității de menținere a stabilității financiare și a analizei pe baza de scenarii care urmează a fi efectuate.
- 5) descrierea metodologiei și a frecvenței testelor pentru evaluarea capacității de menținere a stabilității financiare și a analizei pe bază de scenarii care urmează a fi efectuate.

73. Politica privind strategia investițională include:

- 1) măsurile luate de societate pentru a se asigura că investițiile societății respectă cerințele stabilite în art.75 din Legea nr.92/2022;
- 2) măsurile luate de societate pentru a se asigura că investițiile societății țin cont de natura activității, de limitele aprobate de toleranță la risc, de poziția de solvabilitate a și de expunerea la risc pe termen lung a acesteia;
- 3) evaluarea internă a riscului de credit al contrapărților de investiții, pe care o efectuează societățile;
- 4) atunci când societatea utilizează instrumente financiare derivate sau alte instrumente financiare având caracteristici sau efecte similare, obiectivele utilizării lor și strategia care stă la baza acestei utilizări, modul în care acestea facilitează o gestionare eficientă a portofoliului sau în care contribuie la o anumită reducere a riscurilor, precum și procedurile de evaluare a riscului unor astfel de instrumente și principiile de management al riscurilor aplicabile acestora;
- 5) când este cazul, pentru asigurarea unui management eficace a riscurilor, limite cantitative interne referitoare la active și expuneri, inclusiv la expunerile extrabilanțiere;
- 6) măsurile care trebuie luate de societate pentru ca riscurile la care este expus portofoliul de investiții să fie identificate, evaluate și gestionate în mod corespunzător.

74. În ceea ce privește investițiile, societatea include cel puțin următoarele:

- 1) nivelul de siguranță, calitate, lichiditate și profitabilitate pe care îl preconizează cu privire la întregul portofoliu de active și modul în care intenționează să îl obțină;
- 2) limitele cantitative impuse activelor și expunerilor, inclusiv expunerilor extrabilanțiere, stabilite pentru ca societatea să se asigure că obține nivelul preconizat de siguranță, calitate, lichiditate, profitabilitate și disponibilitate pentru portofoliu;
- 3) nivelul de disponibilitate pe care îl urmărește societatea cu privire la întregul portofoliu de active și modul în care aceasta intenționează să îl atingă;
- 4) luarea în considerare a mediului piețelor financiare;
- 5) interdependența dintre riscul de piață și alte riscuri, în funcție de scenarii nefavorabile;
- 6) procedura de evaluare și de verificare a adecvării investițiilor;
- 7) procedurile de monitorizare a randamentului investițiilor și de revizuire a politicii atunci când este necesar;
- 8) modul în care sunt selectate activele în interesul deplin al contractanților, asiguraților, reasiguraților, beneficiarilor asigurării și terților păgubiți.

75. Societatea nu se va baza exclusiv pe informațiile furnizate de terți. În special, societatea își va dezvolta propriul set de indicatori-cheie, convergent cu politica de management al riscului de investiții și cu strategia de afaceri.

76. La adoptarea deciziilor privind investițiile, societatea ține cont de riscurile asociate investițiilor.

77. Înainte de a efectua investiții sau activități de investiții cu caracter ocazional, societatea evaluează cel puțin:

- 1) capacitatea sa de a efectua și gestiona investițiile sau activitatea investițională;
- 2) riscurile legate în mod expres de investiții sau de activitatea investițională și impactul acestora asupra profilului de risc al societății;

3) concordanța dintre investiții sau activitatea investițională și interesele contractanților, asiguraților, reasiguraților, beneficiarilor asigurării și terților păgubiți, restricțiile legate de obligații stabilite de societate și managementul eficient al portofoliului;

4) impactul investițiilor sau al activității investiționale asupra calității, securității, lichidității, profitabilității și disponibilității întregului portofoliu.

78. Societatea se asigură că dispune de proceduri care să impună ca, în cazul în care investițiile sau activitatea investițională implică un risc semnificativ sau o schimbare a profilului de risc, funcția de management al riscului din cadrul societății să comunice consiliului societății riscul sau schimbarea profilului de risc al societății.

79. Societatea evaluează în mod regulat securitatea, calitatea, lichiditatea și profitabilitatea întregului portofoliu ținând cont cel puțin de următoarele:

1) constrângerile legate de obligații, inclusiv de garanțiile pentru contractanți/asigurați, precum și de condițiile contractuale și, dacă e cazul, de așteptările rezonabile ale contractanților/asiguraților;

2) nivelul și natura riscurilor pe care societatea este dispusă să le accepte;

3) nivelul de diversificare al întregului portofoliu;

4) caracteristicile activelor, inclusiv:

a) calitatea creditului contrapartidelor;

b) lichiditatea;

c) tangibilitatea;

d) durabilitatea;

e) existența și calitatea garanțiilor reale sau a altor active care garantează activele;

f) gradul de îndatorare netă sau grevările de sarcini;

g) tranșele.

e) evenimentele care ar putea să schimbe caracteristicile investițiilor, inclusiv garanțiile, sau să afecteze valoarea activelor;

f) aspectele care se referă la localizarea și disponibilitatea activelor, inclusiv:

(i) netransferabilitatea;

(ii) aspecte juridice din alte state;

(iii) măsuri valutare;

(iv) riscul asociat Depozitarului Central Unic al Valorilor Mobiliare.

80. Societatea stabilește niveluri ale veniturilor pe care urmărește să le obțină din investiții, ținând cont de necesitatea de a obține un randament constant din portofoliile de active pentru a îndeplini obligațiile rezonabile față de asigurați.

81. Societatea descrie în politica de investiții modul în care identifică și gestionează conflictele de interese care apar în legătură cu investițiile, indiferent dacă acestea apar în cadrul societății sau al entității care gestionează portofoliul de active. Aceasta documentează de asemenea, măsurile adoptate pentru gestionarea conflictelor.

82. Societatea se asigură că dispune de un plan de management al riscurilor, elaborat și aprobat în temeiul art. 38 alin. (4) din Legea nr.92/2022 și politici adecvate care să descrie în mod clar rolurile și responsabilitățile legate de identificarea, evaluarea, monitorizarea și controlul riscului de piață, de credit, de lichiditate și de concentrare.

83. Aferent riscului de piață planul de management cuprinde cel puțin cerințe privind:

1) procedurile pentru determinarea nivelurilor acceptabile pentru toate riscurile, ținând cont de tipurile de investiții permise, calitatea și cantitatea acceptabilă pe fiecare tip de investiții, iar pentru riscul valutar se va ține cont de monedă;

2) procedurile pentru identificarea, evaluarea și monitorizarea riscurilor, precum și stabilirea tipurilor de instrumente și activități permise pentru ca societatea să-și gestioneze expunerile la riscul de piață, inclusiv caracteristicile și scopurile utilizării acestora;

3) procesele de control în vederea gestionării riscului de piață în conformitate cu reglementările interne ale societății;

4) procedurile de autorizare și procesele de înștiințare pentru excepțiile de la politicile privind riscul de piață, precum și fundamentarea necesității acestora;

84. Societatea va stabili limite pentru riscul de piață, aprobate de către consiliul societății, care să corespundă capacității sale de absorbție, dimensiunii și complexității activității acesteia și/sau operațiunilor efectuate de către aceasta și care să reflecte toate riscurile de piață semnificative.

85. Societatea trebuie să analizeze rezultatele simulărilor de criză, să dispună de planuri pentru situații neprevăzute, după caz, să valideze sau să testeze sistemele utilizate pentru cuantificarea riscului de piață. Abordările utilizate de către societate trebuie să fie integrate în politicile de management al riscurilor, iar rezultatele trebuie luate în considerare în cadrul strategiei societății de asumare a riscului.

86. Riscul valutar va fi administrat de către societate pentru toate activele și pasivele în moneda națională și în valută, inclusiv cele atașate la cursul valutei, din bilanțul contabil și din afara bilanțului contabil.

87. Societatea dispune de un cadru adecvat de management al riscului de credit care să ia în considerare apetitul la risc și profilul de risc al societății, precum și condițiile de piață și cele macroeconomice. Acesta include politici și proceduri de management al riscului de credit pentru identificarea, evaluarea, monitorizarea și controlul în timp util al riscului de credit.

88. Managementul riscului de lichiditate, va include:

1) măsurile luate de societate pentru a ține seama atât de riscurile de lichiditate pe termen scurt, cât și de cele pe termen lung;

2) caracterul corespunzător al compoziției activelor în ceea ce privește natura, durata și lichiditatea acestora în vederea îndeplinirii obligațiilor societății pe măsură ce acestea ajung la scadență;

3) un plan pentru a face față schimbărilor din intrările și ieșirile de numerar preconizate;

89. În ceea ce privește riscul de lichiditate, societatea include cel puțin următoarele:

1) procedura de determinare a nivelului decalajului temporal dintre intrările și ieșirile de trezorerie aferente activelor și obligațiilor, incluzând fluxurile de trezorerie estimate din asigurări directe și reasigurări, cum ar fi daunele, rezilierile sau răscumpărările;

2) evaluarea necesarului global de lichidități pe termen scurt și mediu, inclusiv a unui fond de lichidități adecvat în cazul unui deficit de lichidități;

3) evaluarea nivelului și monitorizarea activelor lichide, inclusiv cuantificarea costurilor potențiale sau a pierderilor financiare generate de o transformare forțată a activelor în lichidități;

4) identificarea și costul instrumentelor alternative de finanțare;

5) luarea în considerare a efectului activităților noi preconizate, asupra situației lichidităților.

90. Managementul riscului de concentrare, include:

1) măsurile luate de societate pentru a identifica sursele relevante de risc de concentrare, în vederea menținerii concentrărilor de risc în limitele stabilite;

2) măsurile de analizare a posibilelor riscuri de contagiune între expunerile concentrate;

91. Managementul riscului operațional, include măsurile luate de societate pentru a atribui responsabilități clare de identificare, de consemnare și de monitorizare regulată a expunerilor relevante la riscuri operaționale;

92. Societatea se asigură că dispune de procese pentru identificarea, analizarea și raportarea evenimentelor cu risc operațional. În acest scop, societatea trebuie să dezvolte un proces de colectare și monitorizare a evenimentelor cu risc operațional.

93. În ceea ce privește riscul operațional, societatea include în politica sa cel puțin următoarele:

1) activitățile și procesele interne pentru identificarea riscurilor operaționale la care este sau ar putea fi expusă și determinarea modului de minimizare a acestora;

- 2) activitățile și procesele interne pentru gestionarea riscurilor operaționale, inclusiv în ceea ce privește sistemul IT pe care se bazează acestea;
- 3) limitele de toleranță la risc, în ceea ce privește principalele zone de risc operațional.
94. În scopul gestionării riscului operațional, societatea elaborează și analizează un set adecvat de scenarii de risc operațional bazate, cel puțin, pe următoarele abordări:
- 1) eșecul unui proces cheie, al unui sistem, sau erori ale personalului;
 - 2) producerea unor evenimente externe.
95. Politica privind reasigurarea și alte tehnici de diminuare a riscurilor aferente asigurării, include:
- 1) măsurile luate de societate pentru a asigura selectarea unei tehnici adecvate de reasigurare și/sau a altor tehnici de diminuare a riscurilor;
 - 2) măsurile luate de societate pentru a evalua ce tipuri de tehnici de diminuare a riscurilor sunt indicate în funcție de natura riscurilor asumate și de capacitatea societății de a gestiona și a controla riscurile asociate cu tehnicile respective;
 - 3) evaluarea proprie a riscului de credit aferent tehnicilor de diminuare a riscurilor, efectuată de societăți.
96. Suplimentar, societatea include în politica menționată cel puțin următoarele:
- 1) activitățile și procesele interne pentru identificarea nivelului de transfer al riscului adecvat pentru limitele de risc definite și a celor mai adecvate tipuri de contracte de reasigurare având în vedere profilul de risc;
 - 2) principiile de selectare a contrapartidelor prin care se minimizează riscul și procedurile de evaluare și monitorizare a creditului și a diversificării acestora;
 - 3) procedurile de evaluare a transferului efectiv de risc;
 - 4) procedurile aferente managementului lichidităților pentru a gestiona decalajul temporal dintre plata daunelor și recuperarea sumelor din reasigurare.
97. Societățile integrează riscurile legate de durabilitate în politicile lor menționate la pct. 69 și și pct.73 și, dacă este cazul, în politicile privind celelalte domenii de gestionare a riscurilor menționate în prezenta subsecțiune.

Subsecțiunea a 3-a

Funcția de management al riscurilor

98. Societatea trebuie să dispună de funcția de management al riscurilor, a cărei independentă în activitate va fi asigurată prin raportarea nemijlocită consiliului societății. Funcția de management al riscurilor trebuie să fie adecvată în raport cu natura, dimensiunea și complexitatea activității desfășurate de societate și să considere natura, amploarea și complexitatea diferitelor riscuri la care societatea este expusă.
99. Funcția de management al riscurilor are dreptul de acces la informațiile și procesele considerate necesare atingerea obiectivelor și nu trebuie să fie implicată în efectuarea sau evidenta tranzacțiilor și/sau a operațiunilor societății.
100. Consiliul societății asigură condiții pentru ca funcția de management a riscurilor să fie implicată în mod activ la o etapă incipientă în elaborarea strategiei de afaceri a societății și asigurarea faptului că aceasta a instituit procese eficiente de management al riscurilor.
101. Funcția de management al riscurilor trebuie să prezinte consiliului societății toate informațiile relevante privind riscurile pentru a permite acestuia să stabilească nivelul apetitului la risc al societății. Funcția de management al riscurilor evaluează soliditatea și durabilitatea strategiei privind managementul riscurilor și a apetitului la risc.
102. Funcția de management a riscurilor va fi responsabilă de cel puțin următoarele:
- 1) identificarea riscurilor la care este supusă societatea, măsurarea, evaluarea și monitorizarea acestor riscuri și a expunerii reale a băncii la riscurile respective;
 - 2) determinarea poziției capitalului și a lichidității în contextul riscurilor la care este supusă banca;

3) monitorizarea și evaluarea consecințelor acceptării anumitor riscuri, măsurilor de atenuare a impactului acestora și corespunderii nivelului riscurilor respective nivelului de toleranță la risc;

4) raportarea către consiliul societății și emiterea recomandărilor relevante.

103. Funcția de management al riscurilor are următoarele atribuții:

1) asistarea organelor de conducere și a altor funcții-cheie în activitatea de gestionare a sistemului de management al riscurilor;

2) monitorizarea sistemului de management a riscurilor;

3) monitorizarea profilului general de risc al societății în ansamblul său;

4) prezentarea unor rapoarte detaliate privind expunerile la risc și consilierea organelor de conducere în chestiuni de management al riscurilor;

5) identificarea și evaluarea riscurilor emergente și a riscurilor legate de durabilitate. Riscurile emergente și riscurile legate de durabilitate fac parte din riscurile prevăzute în pct.25 sbp.3) din Regulamentul privind evaluarea internă a riscurilor proprii și a solvabilității de către societățile de asigurare sau de reasigurare și cerințele cu privire la efectuarea testelor pentru evaluarea capacității de menținere a stabilității financiare, aprobat prin Hotărârea nr. ____ din data de ____.

104. Rolul funcției de management al riscurilor în identificarea, cuantificarea, evaluarea, managementul, diminuarea, monitorizarea și raportarea riscurilor constă în următoarele:

1) să se asigure că au fost identificate, evaluate, cuantificate, monitorizate, administrate și raportate corespunzător toate riscurile de către subdiviziunile structurale relevante ale societății;

2) să asigure că identificarea și evaluarea riscurilor nu sunt bazate exclusiv pe informații cantitative sau rezultate ale tipului de risc, dar iau în considerare, de asemenea, abordări calitative, precum și să țină la curent organele de conducere cu privire la ipotezele utilizate și la posibilele deficiențe pentru fiecare tip de risc și ale analizei riscurilor;

3) să se asigure că sunt evitate condiții mai favorabile decât cele existente în mod general pentru celelalte persoane, în tranzacțiile cu persoanele afiliate și că riscurile pe care acestea le prezintă pentru societate sunt identificate și evaluate în mod corespunzător;

4) să se asigure că toate riscurile identificate sunt monitorizate eficace de către subdiviziunile structurale relevante ale societății;

5) să monitorizeze periodic profilul de risc efectiv al societății și să-l examineze în raport cu obiectivele strategice și apetitul la risc;

6) să analizeze tendințele și să identifice riscurile noi sau emergente și să analizeze intensificarea riscurilor care apar ca urmare a modificării circumstanțelor;

7) să revizuiască periodic rezultatele actuale ale riscurilor în raport cu estimările anterioare pentru a evalua și îmbunătăți acuratețea și eficacitatea procesului de management al riscurilor;

8) să evalueze tehnicile de diminuare a riscurilor.

105. Aferent evaluării interne a riscurilor proprii și a solvabilității de către societate, funcția de management al riscurilor coordonează procesul de evaluare și de raportare, prin care se asigură faptul că atât informațiile referitoare la riscurile semnificative cu care se confruntă societatea, cât și eficacitatea sistemului de gestionare a riscurilor sunt monitorizate și analizate în mod activ și faptul că, atunci când este necesar, sistemului i se aduc modificările corespunzătoare.

106. Funcția de management al riscurilor va conlucra în mod continuu cu consiliul societății și comitetele specializate ale consiliului, pentru luarea deciziilor ce țin de expunerea societății la risc. Funcția de management al riscurilor va raporta la necesitate consiliului societății riscurile semnificative la care este expusă societatea și tehnicile de diminuare a acestora.

107. Funcția de management al riscurilor va evalua, în mod independent, încălcările la nivelul apetitului la risc sau ale limitelor, inclusiv constatarea cauzei și efectuarea unei

analize juridice și economice a costului real al excluderii, reducerii sau acoperirii expunerii în raport cu costul potențial al menținerii acesteia, cu informarea subdiviziunilor structurale vizate și consiliul societății, recomandând posibile remedii. Funcția de management al riscurilor va raporta direct consiliului societății atunci când o încălcare este semnificativă, fără a aduce atingere faptului că, funcția de management al riscurilor raportează altor/informează alte funcții-cheie și comitete specializate.

108. Înaintea luării deciziei cu privire la schimbările semnificative, funcția de management al riscurilor se va implica în evaluarea impactului unor astfel de schimbări asupra riscului general al societății, va evalua modul în care riscurile identificate pot afecta capacitatea acesteia de a-și administra profilul de risc, lichiditatea și fondurile proprii în condiții normale și în condiții nefavorabile și va raporta constatările sale direct consiliului societății.

109. Societatea trebuie să încadreze în funcția de management al riscurilor personal care să dispună de suficientă experiență și cunoștințe, inclusiv cunoștințe referitor la piață, la produse, la tehnici și proceduri de management al riscurilor și trebuie să dispună de acces la instruire periodice.

110. Conducătorul funcției de management al riscurilor raportează consiliului societății cu privire la evoluțiile contrare toleranței la risc stabilite în strategiile și politicile societății și comunică acest fapt organului executiv și, după caz, comitetului de audit.

111. Conducătorul funcției de management al riscurilor trebuie să dispună de capacitatea necesară pentru a supraveghea activitățile societății în ceea ce privește gestionarea riscurilor. Conducătorul funcției de management al riscurilor trebuie să dispună de acces la toate informațiile necesare pentru a-și îndeplini obligațiunile aferente poziției deținute.

112. Conducătorul funcției de management al riscurilor trebuie să dețină de capacitatea de a interpreta și gestiona riscurile într-o manieră clară și inteligibilă cu privire la subiectele-cheie legate de riscuri.

Secțiunea a 2-a

Sistemul de control intern și funcția de conformitate.

Subsecțiunea 1

Sistemul de control intern

113. Sistemul de control intern asigură respectarea de către societate a actelor cu putere de lege și a actelor administrative, eficacitatea și eficiența operațiunilor societății prin prisma obiectivelor sale, precum și disponibilitatea și fiabilitatea informațiilor financiare și nefinanciare.

114. Societățile trebuie să dispună atât de sisteme și controale eficace pentru a se asigura că estimările lor în scopuri de evaluare a activelor și pasivelor sunt fiabile și corespunzătoare pentru a asigura respectarea art. 57 din Legea nr.92/2022, cât și de un proces pentru a confirma cu regularitate că preturile de piață sau datele de intrare ale modelului de evaluare sunt corespunzătoare și fiabile.

115. Societățile stabilesc, aplică, mențin și consemnează politici și proceduri clar definite pentru procesul de evaluare, care cuprind descrierea și definirea rolurilor și a responsabilităților personalului implicat în evaluare, modelele relevante și sursele de informații care trebuie utilizate.

116. La cererea Băncii Naționale a Moldovei, societățile recurg la serviciile unui organism extern independent pentru efectuarea unei evaluări sau a unei verificări a valorii activelor și pasivelor semnificative.

117. Societățile îndeplinesc următoarele cerințe:

1) alocă resurse suficiente, atât în ceea ce privește calitatea, cât și cantitatea, pentru elaborarea, calibrarea, aprobarea și revizuirea metodelor de evaluare utilizate în scopuri de solvabilitate;

2) stabilește procese de control intern care cuprind următoarele elemente:

a) revizuirea și verificarea cu regularitate, de către un organism independent, a informațiilor, a datelor și a ipotezelor utilizate în metoda de evaluare, a rezultatelor metodei de evaluare și a caracterului corespunzător al metodei de evaluare;

b) supravegherea, de către persoanele cu funcții de conducere, atât a proceselor interne de aprobare a evaluărilor respective, cât și a procesului existent pentru luarea în considerare a oricărei evaluări sau verificări independente a valorii activelor sau pasivelor semnificative.

118. Activitățile de control trebuie să fie proporționale cu riscurile generate de activitățile și procesele care fac obiectul controlului.

119. Societățile trebuie să instituie și să implementeze, propriul sistem de control intern, capabil să asigure gestionarea eficientă a societății, desfășurarea activităților într-un mod corect și prudent, conformarea cu prevederile legislației, precum și protejarea intereselor contractanților, asiguraților, reasiguraților, beneficiarilor asigurării și terților păgubiți, precum și buna funcționare a pieței de asigurări.

120. Obiectivele controlului intern sunt: identificarea, monitorizarea adecvată și minimizarea riscurilor aferente activității de asigurare sau de reasigurare, exercitarea controlului asupra respectării de către societate a legislației, asigurarea confidențialității informației și dezvăluirea acesteia, soluționarea conflictelor de interese, evaluarea și verificarea îndeplinirii cerințelor aferente gestionării riscurilor privind rezervele tehnice, cerințele ratei de solvabilitate, coeficientului de lichiditate, cerințele de capital minim și investițiile.

121. La elaborarea, organizarea și implementarea sistemului de control intern, societatea va determina domeniul aplicării și tipul procedurilor de control intern care urmează a fi implementate.

122. Sistemul de control intern trebuie să asigure cel puțin următoarele:

1) activitățile sunt planificate și conduse în mod corect, prudent și eficient;

2) activitățile sunt efectuate, iar angajamentele sunt îndeplinite în conformitate cu limitele competențelor profesionale și funcționale ale membrilor organului de conducere și ale personalului societății;

3) organele de conducere sunt capabile să asigure evaluarea și verificarea îndeplinirii cerințelor aferente gestionării riscurilor privind rezervele tehnice, cerințele ratei de solvabilitate, coeficientului de lichiditate, cerințele de capital minim și investițiile, existența măsurilor de minimizare a riscului pierderilor, încălcărilor și fraudelor, erorilor, precum și a măsurilor de identificare a acestora;

4) organele de conducere sunt capabile să asigure întocmirea rapoartelor complete și corecte în conformitate cu actele normative și să reflecte informația veridică, complet și oportun în registrele societății.

123. Societatea trebuie să dispună de proceduri privind dezvăluirea informației asigurând confidențialitatea acesteia.

124. Sistemele informaționale, trebuie să asigure securitatea informațională, monitorizată independent și susținută de planuri corespunzătoare pentru situații neprevăzute.

125. Societățile dispun de proceduri adecvate care să asigure îmbunătățirea și consolidarea sistemului de guvernare în vederea respectării cerințelor stabilite la art. 34-43 din Legea nr.92/2022.

126. Pentru a stabili un proces solid de administrare a continuității activității, societatea va analiza expunerea sa la sistări prelungite ale activității și va evalua, cantitativ și calitativ, potențialul impact al acestora, prin folosirea unor date interne și/sau externe și a unor analize de tip scenariu.

127. Pe baza analizei prevăzute la pct.126, societatea trebuie să dispună de:

1) planuri pentru situații neprevăzute și de continuitate a activității pentru a asigura că reacționează în mod corespunzător la situații de urgență și este capabilă să își mențină cele mai importante activități, dacă există o întrerupere a procedurilor de desfășurare a activității;

2) planuri de redresare sau planuri de finanțare în situații de dificultate financiară, pentru a-i permite să revină la procedurile normale de desfășurare a activității într-o perioadă de timp corespunzătoare. Orice risc rezidual din eventuale întreruperi ale activității trebuie să fie conform toleranței/apetitului la risc al societății.

Subsecțiunea a 2-a

Funcția de conformitate

128. Societatea trebuie să dispună de o funcție distinctă de conformitate, și a cărei independentă în activitate este asigurată prin raportarea nemijlocită către consiliul societății.

129. Funcția de conformitate stabilește o politică și un plan de asigurare a conformității în cadrul societății. În politica de asigurare a conformității sunt definite responsabilitățile, competențele și obligațiile de raportare ale funcției de conformitate. În planul de asigurare a conformității sunt stabilite activitățile planificate ale funcției de conformitate care țin cont de domeniile relevante ale activităților societății și de expunerea acestora la riscul de conformitate.

130. Din sarcinile funcției de conformitate face parte și analiza caracterului adecvat al măsurilor adoptate de către societate pentru prevenirea cazurilor de neconformitate.

131. Rolul funcției de conformitate este de a consilia organele de conducere privind corespunderea activității desfășurate cu principiile și legislația ce reglementează activitatea de asigurare sau de reasigurare, cu normele și standardele proprii, prin furnizarea de informații legate de modificările în acest domeniu.

132. Funcția de conformitate nu dispune de atribuții în efectuarea nemijlocită a activității de asigurare sau de reasigurare.

133. Conducătorul funcției de conformitate va raporta regulat consiliul societății cu privire la identificarea și evaluarea riscului privind conformitatea operațiunilor societății cu reglementările în domeniu și cu alte angajamente, și evaluarea impactului pe care îl pot avea modificările cadrului normativ asupra activității de asigurare sau de reasigurare.

134. Responsabilitățile funcției de conformitate trebuie să fie îndeplinite în baza unui plan care să cuprindă, cel puțin:

- 1) implementarea și revizuirea politicilor și procedurilor specifice;
- 2) evaluarea riscului de conformitate, testarea și informarea personalului societății asupra aspectelor de conformitate;
- 3) verificarea corespunderii noilor produse și noilor proceduri cadrului de reglementare și amendamentelor acestuia incluse în actele normative adoptate, ale căror prevederi vor deveni aplicabile ulterior;
- 4) elaborarea și aplicarea metodologiilor de evaluare a riscului de conformitate, prin utilizarea unor indicatori de performanță, care vor fi dezvoltați prin prelucrarea, agregarea sau filtrarea datelor ce indică potențialele probleme de conformitate.

135. Personalul funcției de conformitate are următoarele drepturi:

- 1) să comunice cu orice angajat al societății și să dispună de acces la orice înregistrări, informație sau documente necesare pentru a-i permite îndeplinirea responsabilităților;
- 2) să efectueze investigații asupra încălcărilor posibile ale politicii de conformitate și să dezvăluie liber constatările consiliului societății;
- 3) să propună recomandări în scopul corectării situațiilor de neconformitate constatate.

136. În cazul în care, pe parcursul investigațiilor, se constată nereguli sau încălcări ale politicii de conformitate, conducătorul funcției de conformitate raportează imediat consiliului societății și informează organul executiv.

137. Personalul funcției de conformitate trebuie să dețină calificările necesare, experiența în domeniu și calitățile personale și profesionale care să îi permită să desfășoare aceste activități specifice. De asemenea, acesta trebuie să dispună de o bună cunoaștere a legislației și a standardelor profesionale și de etică.

Secțiunea a 3-a

Funcția de audit intern

138. Conducătorul funcției de audit intern nu poate fi persoana afiliată societății, cu excepția afilierii determinate de calitatea de conducător al funcției de audit intern.

139. Societatea este responsabilă pentru asigurarea că funcția de audit intern nu îndeplinește alte funcții operaționale și că nu este influențată în mod necorespunzător de celelalte funcții-cheie.

140. Atunci când efectuează un audit și raportează rezultatele auditului, societatea întreprinde măsurile pentru ca funcția de audit intern să nu fie influențată de organele de conducere, ceea ce i-ar putea afecta independența și imparțialitatea.

141. Prin derogare de la pct. 139 și în special cu respectarea principiului proporționalității, persoanele care exercită funcția de audit intern pot exercita și alte funcții-cheie atunci când sunt îndeplinite următoarele condiții:

- 1) când acest lucru este necesar date fiind natura, amploarea și complexitatea riscurilor inerente din activitatea societății;
- 2) când nu apar conflicte de interese pentru persoanele care exercită funcția de audit intern;
- 3) când menținerea în funcția de audit intern a unor persoane care nu exercită alte funcții-cheie ar genera pentru societate costuri disproporționate în raport cu totalul cheltuielilor administrative.

142. Funcția de audit intern este responsabilă de îndeplinirea următoarelor sarcini:

- 1) aplicarea și menținerea unui plan de audit intern în care sunt prevăzute activitățile de audit care urmează să fie întreprinse în următorii 3 ani, luând în considerare toate activitățile societății și sistemul de guvernare al acesteia;
- 2) adoptarea unei abordări bazate pe risc în stabilirea priorităților;
- 3) informarea consiliului societății cu privire la planul de audit intern;
- 4) formularea de recomandări bazate pe rezultatele activității desfășurate în conformitate cu sbp.1) și prezentarea unui raport scris privind constatările și recomandările sale consiliului societății, cel puțin o dată pe an;
- 5) verificarea conformității cu deciziile luate de consiliul societății pe baza recomandărilor menționate la sbp. 4). Când este necesar, funcția de audit intern poate efectua audituri care nu sunt incluse în planul de audit.

143. Societatea se asigură că planul de audit intern:

- 1) se bazează pe analiza metodică a riscurilor, ținând cont de toate activitățile și de întregul sistem de guvernare, precum și de evoluțiile preconizate ale activităților;
- 2) cuprinde activitățile semnificative care urmează a fi revizuite într-o perioadă rezonabilă de timp;

144. În legătură cu evaluarea internă a riscurilor și a solvabilității, funcția de audit intern are următoarele sarcini:

- 1) să se asigure că la elaborarea planificarea activității au fost luate în considerare strategia de afaceri și impactul asupra profilului de risc și toleranței la risc;
- 2) să evalueze măsura în care gestiunea capitalului încorporează riscurile identificate sau care pot apărea;
- 3) să verifice dacă declarația privind toleranța/apetitul la risc a fost revizuită și aprobată de consiliul societății cel puțin o dată pe an;
- 4) aferent evaluării riscurilor semnificative și a riscurilor depistate în mod repetat, care ar prejudicia reputația societății sau activitatea acesteia:
 - a) să confirme adecvarea proceselor de identificare și evaluare a riscurilor semnificative (riscurile de credit, operațional, de piață, de lichiditate, de concentrare, de subscriere și alte riscuri, care pot apărea în cadrul desfășurării activității societății);

b) aferent capitalizării, să ofere suportul necesar fundamentării cerințelor de solvabilitate;

c) aferent capacității de modelare, să revizuiască dacă modele utilizate în scopul evaluarea internă a riscurilor proprii și a solvabilității de către societățile de asigurare sau de reasigurare și cerințele cu privire la efectuarea testelor pentru evaluarea capacității de menținere a stabilității financiare au fost validate și testate pentru rezultate pertinente de ieșire;

d) aferent evaluării riscurilor, să verifice dacă evaluarea internă a riscurilor proprii și a solvabilității de către societăți și cerințele cu privire la efectuarea testelor pentru evaluarea capacității de menținere a stabilității financiare are o cuprindere completă a expunerii la riscuri și măsurile necesare de a gestiona aceste riscuri;

e) aferent raportării, să verifice dacă raportul intern este aprobat în baza unei documentații temeinice care ar demonstra subiectele abordate.

145. Societatea instituie funcția de audit intern, ținând cont cel puțin de următoarele principii:

1) funcția de auditul intern își desfășoare activitatea în baza regulamentului intern cu privire la auditul intern, aprobat de către consiliul societății, care include informația cu privire la modul de organizare, drepturile și responsabilitățile, conlucrarea cu alte subdiviziuni structurale ale societății, etc. Regulamentul trebuie adus la cunoștința întregului personal al societății;

2) în activitatea operațională funcția de audit intern se conduce de manualul de audit intern care include instrucțiuni cu privire la desfășurarea auditului pe domenii de activitate, fiind prioritare subdiviziunile structurale supuse unui nivel de risc înalt. Fiecare misiune de audit intern trebuie să fie derulată în baza unui plan centrat pe risc. Efectuarea misiunii de audit intern în afara planului de audit intern trebuie să fie argumentată;

3) structura și numărul personalului funcției de audit intern se determină de către consiliul societății. Societatea asigură încadrarea personalului suficient pentru realizarea scopurilor și obiectivelor auditului intern și pentru soluționarea problemelor legate de acesta.

146. În vederea realizării responsabilităților în conformitate cu art.41 alin.(1) din Legea nr.92/2022, funcția de audit intern trebuie:

1) să elaboreze, având la bază abordarea bazată pe risc, să implementeze și să revizuiască cel puțin anual planul de audit intern, aprobat de către consiliul societății, care să prevadă inclusiv evaluarea sistemelor utilizate de societate pentru identificarea, estimarea, monitorizarea și controlul riscurilor la care aceasta este expusă;

2) să evalueze calitatea și să verifice respectarea politicilor și procedurilor societății în cadrul tuturor activităților și subdiviziunilor structurale ale societății, strategiilor și regulilor privind managementul riscurilor, să analizeze scenariile de risc, precum și mecanismele de control dacă acestea sunt suficiente și adecvate activității desfășurate;

3) să elaboreze un raport care să conțină constatări și recomandări ca urmare a auditului în scopul înlăturării și prevenirii apariției repetate a încălcărilor și neajunsurilor depistate, precum și în vederea optimizării și dezvoltării activității, cu prezentarea acestuia consiliului societății, comitetului de audit, precum și persoanelor a căror activitate a fost vizată în misiunea de audit;

4) să supravegheze implementarea constatărilor și recomandărilor emise ca urmare a auditului;

5) să informeze la timp, conform reglementărilor interne ale societății, consiliul societății și/sau comitetul de audit despre:

a) deficiențele în reglementările interne sau în funcționarea subdiviziunilor structurale și/sau cazurile de încălcare de către personal a prevederilor legislației, reglementărilor interne, care ar putea afecta activitatea societății;

b) măsurile luate de către conducătorii subdiviziunilor structurale supuse controalelor privind lichidarea încălcărilor comise și rezultatele acestora;

c) rezultatele agregate ale activității auditului intern care includ o analiză a gradului de realizare a planului anual de audit intern, opinia privind expunerea societății la riscurile semnificative și eficiența mecanismului de control intern al societății cu o periodicitate de raportare cel puțin anuală;

10) să evalueze eficiența proceselor care stau la baza externalizării funcțiilor și activităților societății și să determine riscurile care pot afecta desfășurarea activității societății și respectarea legislației. În acest sens, planul de audit al societății trebuie să includă misiuni de verificare a externalizării, inclusiv adecvarea măsurilor pentru protecția datelor, controale, managementul riscurilor și măsurile întreprinse pentru asigurarea continuității activității societății.

147. Pentru realizarea activității în conformitate cu art.41 alin.(3) din Legea nr.92/2022 funcția de audit intern dispune de următoarele drepturi:

- 1) de inițiativă privind comunicarea cu orice angajat al societății;
- 2) de a examina activitățile subdiviziunilor structurale ale societății, sucursalelor societății;
- 3) de a avea acces la informație și la sistemul de comunicare a datelor, la înregistrări, fișiere și informații interne, inclusiv la informațiile destinate organelor de conducere ale societății;
- 4) de a avea acces la procesele-verbale și alte materiale cu caracter similar ale tuturor organelor de decizie și consultative, care sunt relevante pentru îndeplinirea atribuțiilor;
- 5) de a propune consiliului societății angajarea consultanților externi pentru a înțelege un anumit domeniu supus auditului;
- 6) de a dispune de alte resurse necesare, inclusiv umane, tehnice.

148. Societatea ține evidența activității pentru a permite evaluarea eficienței activității funcției de audit intern și documentarea acțiunilor de audit astfel încât să se poată reconstitui acțiunile de audit realizate și constatările rezultate în urma acestora.

149. Societatea se asigură că funcția de audit intern include în raportul către consiliul societății termenul estimat pentru aplicarea recomandărilor aferente auditului anterior, inclusiv remedierea neconformităților constatate.

150. Modul de raportare curentă de către auditul intern, prevăzut în regulamentul cu privire la auditul intern al societății, trebuie să includă raportarea către consiliul societății, comitetul de audit și informarea persoanelor, activitatea cărora a fost vizată în misiunea de audit, într-un termen rezonabil după finalizarea auditului, despre constatările și recomandările funcției de audit.

151. Regulamentul indicat în pct. 149 trebuie să prevadă obligativitatea auditului intern de a raporta trimestrial consiliului societății și comitetului de audit despre rezultatele activității auditului intern.

Secțiunea a 4-a **Funcția actuarială**

152. Societatea se asigură că dispune de o funcție actuarială eficientă și permanentă în scopul realizării atribuțiilor și responsabilităților prevăzute de art. 42 din Legea nr.92/2022, prezentul Regulament și alte acte normative emise de Banca Națională a Moldovei.

153. Pentru coordonarea activității de calculare a rezervelor tehnice, funcția actuarială exercită următoarele sarcini:

- 1) aplicarea de metodologii și proceduri pentru analizarea suficienței rezervelor tehnice și pentru asigurarea faptului că acestea sunt calculate în conformitate cu cerințele art. 65-66 din Legea nr.92/2022 și actele normative ale Băncii Naționale a Moldovei;
- 2) evaluarea incertitudinii asociate cu estimările folosite în calculul rezervelor tehnice;
- 3) asigurarea tratării în mod corespunzător a tuturor limitărilor de date utilizate în calculul rezervelor tehnice;
- 4) asigurarea faptului că în anumite circumstanțe, atunci când societățile nu dispun de un volum suficient de date de o calitate adecvată pentru a aplica o metodă actuarială fiabilă unui

set sau subset de obligații de asigurare și de reasigurare sau sumelor recuperabile din contracte de reasigurare sunt utilizate aproximările care corespund cel mai bine calculului;

5) asigurarea definirii unor tipuri/produse de asigurare ale obligațiilor care decurg din contractele de asigurare sau de reasigurare, în vederea unei evaluări corespunzătoare a riscurilor acoperite de contractele respective;

6) asigurarea luării în considerare a informațiilor relevante furnizate de piețele financiare și a datelor disponibile în general cu privire la riscurile de subscriere și asigurarea integrării acestora în evaluarea rezervelor tehnice;

7) compararea și justificarea tuturor diferențelor semnificative intervenite în calculul rezervelor tehnice de la an la an;

8) asigurarea unei evaluări corespunzătoare a opțiunilor și a garanțiilor incluse în contractele de asigurare și de reasigurare.

154. Funcția actuarială verifică, pe baza datelor disponibile, dacă metodologiile și ipotezele utilizate în calculul rezervelor tehnice sunt corespunzătoare pentru liniile specifice ale activității societății și pentru modul în care activitatea este gestionată.

155. Funcția actuarială, în limitele mandatului de coordonare a calculării rezervelor tehnice, coordonează, de asemenea, evaluarea și validarea datelor relevante utilizate în procesul de evaluare. Funcția actuarială verifică dacă sistemele informatice utilizate în calculul rezervelor tehnice sprijină într-o măsură suficientă procedurile actuariale și statistice.

156. Funcția actuarială este responsabilă pentru identificarea neconcordanțelor cu cerințele normative în ceea ce privește calcularea rezervelor tehnice și propune corecțiile corespunzătoare, iar în cazul în care este necesar, funcția actuarială formulează recomandări cu privire la procedurile interne în scopul îmbunătățirii calității datelor.

157. Societatea se asigură că funcția actuarială explică efectele semnificative ale modificărilor efectuate asupra datelor, metodologiilor sau ipotezelor între datele de evaluare a rezervelor tehnice.

158. Funcția actuarială efectuează compararea celor mai bune estimări cu experiența anterioară, în partea ce ține de rezervele tehnice, conform Legii nr. 92/2022 și actelor normative ale Băncii Naționale a Moldovei.

159. Societatea se asigură că funcția actuarială raportează consiliului societății abaterile semnificative ale celei mai bune estimări de la experiența reală. În raport se analizează cauzele abaterilor și, dacă este cazul, se propun modificări ale ipotezelor și a modelului de evaluare în vederea optimizării calculului celei mai bune estimări.

160. Informațiile comunicate consiliului societății cu privire la calculul rezervelor tehnice cuprind cel puțin o analiză motivată referitoare la caracterul fiabil și adecvat al calculării rezervelor, la sursele estimării rezervelor tehnice și la gradul de incertitudine al acestei estimări. Analiza motivată este însoțită de o analiză a sensibilității care cuprinde o examinare a sensibilității rezervelor tehnice la fiecare dintre riscurile majore aflate la baza obligațiilor acoperite de rezervele tehnice. Funcția actuarială precizează și explică în mod clar toate preocupările eventuale cu privire la caracterul adecvat al rezervelor tehnice.

161. În ceea ce privește politica globală de subscriere, opinia funcției actuariale în sensul art.42 alin.(5) lit.g) din Legea nr.92/2022 cuprinde cel puțin concluziile privind:

1) suficiența primelor care urmează să fie câștigate pentru acoperirea cererilor de despăgubire și a cheltuielilor viitoare, luându-se în considerare în special riscurile acoperite (inclusiv riscurile de subscriere) și impactul opțiunilor și al garanțiilor incluse în contractele de asigurare și de reasigurare asupra suficienței primelor;

2) efectul produs de inflație, de riscul juridic, de modificările survenite în compoziția portofoliului societății și de sistemele de ajustare a primelor pe care contractanții/asigurații le plătesc în plus sau în minus, în funcție de istoricul daunelor (sisteme bonus-malus) sau de sisteme similare introduse în anumite tipuri/produse de asigurare;

3) tendința progresivă a unui portofoliu de contracte de asigurare de a atrage sau de a păstra persoane asigurate cu un profil de risc mai ridicat (antiselecție).

162. În ceea ce privește relevanța contractelor generale de reasigurare, opinia pe care funcția actuarială trebuie să o exprime, în conformitate cu art. 42 alin. (5) lit. h) din Legea nr. 92/2022 va cuprinde o analiză a caracterului adecvat al următoarelor:

- 1) profilul de risc al societății și politica de subscriere a acesteia;
- 2) furnizorii de servicii de reasigurare, ținând seama de bonitatea acestora;
- 3) acoperirea preconizată în scenariile de criză în raport cu politica de subscriere;
- 4) calcularea sumelor recuperabile din contracte de reasigurare.

163. Societatea asigură că funcția actuarială, atunci când emite o opinie cu privire la politica de subscriere și la programul de reasigurare, ține cont de interdependența dintre acestea și rezervele tehnice.

164. În procesul de implementare a sistemului de management al riscurilor, în particular în ceea ce privește evaluarea riscurilor proprii și a solvabilității, funcția actuarială realizează următoarele sarcini:

- 1) selectează și aplică metodele actuariale și statistice pentru generarea și analiza datelor;
- 2) asigură adecvarea metodologiilor și a modelelor de bază utilizate, precum și a ipotezelor folosite la calcularea rezervelor tehnice;
- 3) contribuie la implementarea eficace a sistemului de management al riscurilor, în special în ceea ce privește modelarea riscurilor care stau la baza evaluării interne a solvabilității;
- 4) își exprimă opinia privind politica globală de subscriere;
- 5) analizează riscurile semnificative care sunt supuse evaluării calitative și cantitative;
- 6) se asigură că se efectuează teste și se aplică scenariile adecvate, luând în considerare și acțiunile de management ce se impun;
- 7) facilitează performanța efectivă a procesului de evaluare a riscurilor proprii și a solvabilității.

165. Funcția actuarială întocmește un raport scris care este transmis consiliului societății cel puțin o dată pe an. În raport se consemnează toate sarcinile întreprinse de funcția actuarială și rezultatele acestora, se constată în mod clar toate eventualele lipsuri și se formulează recomandări cu privire la modul de remediere a lipsurilor respective.

166. Societatea adoptă măsuri corespunzătoare pentru a soluționa potențialele conflicte de interese, în cazul în care aceasta decide să aloce atribuții sau activități suplimentare la atribuțiile și activitățile specifice funcției actuariale.

167. În scopul realizării atribuțiilor și responsabilităților funcției actuariale stabilite în art. 42 din Legea nr. 92/2022, actuarul are următoarele drepturi și obligații:

1) Drepturi:

- a) expunerea oricărei declarații/opinii, acordarea de consultații în special în domeniile care vizează direct atribuțiile și responsabilitățile actuarului;
- b) solicitarea oricărui document și/sau a oricărei informații, inclusiv explicații ale persoanelor cu funcții de conducere și ale altor angajați ai societății, necesare exercitării atribuțiilor și responsabilităților sale și emiterii concluziilor/opiniilor;
- c) participarea la ședințele organizate în cadrul societății care vizează funcția actuarială, cu expunerea opiniilor calificate, în special în domeniile care vizează direct atribuțiile și responsabilitățile actuarului prevăzute în Legea nr. 92/2022;
- d) participarea în calitate de membru al echipei de audit extern, atras în calitate de expert independent, în conformitate cu cadrul normativ, în vederea examinării activității de asigurare sau de reasigurare prin prisma responsabilităților actuariale.

2) Obligații:

- a) evaluarea suficienței rezervelor tehnice și a calității datelor utilizate la calcularea acestora, inclusiv prin analiza comparativă a celor mai bune estimări cu experiența anterioară, a valorii fondurilor proprii și cerinței de capital minim (MCR), ratei de solvabilitate, coeficientului de lichiditate, suficienței activelor admise să acopere rezervele tehnice și MCR;

- b) coordonarea elaborării și validării bazelor tehnice pentru calculul primelor de asigurare și al rezervelor tehnice, inclusiv certificarea suficienței primelor și tarifelor de asigurare aferente produselor de asigurări;
- c) elaborarea, confirmarea și prezentarea raportului actuarial anual, opiniilor, concluziilor și declarațiilor actuariale realizate în conformitate cu actele normative emise de autoritatea de supraveghere;
- d) confirmarea prin semnătură a rapoartelor specializate și a documentelor societății, prezentate autorității de supraveghere sau altor părți interesate, care conțin concluzii, estimări și calcule realizate. În acest caz, conducătorul funcției actuariale poartă răspundere, conform legislației, numai pentru partea aferentă concluziilor, estimărilor și calculelor proprii;
- e) informarea sub orice formă a organelor de conducere ale societății asupra oricărei probleme sau risc cu referire la care actuarul consideră că sunt necesare de întreprins acțiuni în scopul evitării unor încălcări a legislației sau oricăror situații care pot prejudicia interesele asiguraților;
- f) asigurarea suficienței datelor și informațiilor necesare în scopul realizării evaluărilor/calculelor actuariale aferente activelor și obligațiilor societății;
- g) furnizarea de servicii actuariale în asigurări sau în reasigurări numai asiguraților;
- h) păstrarea confidențialității informației dobândite;
- i) conformarea cu actele administrative individuale și normative ale Băncii Naționale a Moldovei;
- j) notificarea Băncii Naționale a Moldovei asupra imposibilității exercitării obligațiilor sale în cazul în care societatea nu furnizează informații complete, furnizează informații false sau în alte situații argumentate.

Secțiunea a 6-a

Principiile politicii de remunerare

168. Politica de remunerare menționată la pct.10 sbp. 12), stabilită și aplicată de către societăți respectă următoarele principii:

- 1) politica de remunerare și practicile de remunerare sunt stabilite, puse în aplicare și menținute în conformitate cu strategia de afaceri și de management al riscurilor utilizată de societate, cu profilul de risc al acesteia, cu obiectivele acesteia, cu practicile acesteia de management al riscurilor și cu interesele și performanța pe termen lung ale societății în ansamblu și cuprind măsuri prin care se vizează evitarea conflictelor de interese;
- 2) politica de remunerare promovează un management al riscurilor corect și eficace și nu încurajează asumarea unor riscuri peste limitele de toleranță la risc ale societății;
- 3) politica de remunerare se aplică societății în ansamblul său și conține măsuri specifice care iau în considerare sarcinile și performanțele persoanelor care dețin funcții de conducere, ale persoanelor care dețin funcții-cheie și ale altor categorii de angajați ale căror activități profesionale au un impact semnificativ asupra profilului de risc al societății;
- 4) se asigură o guvernanță clară, transparentă și eficace cu privire la remunerare, inclusiv supravegherea politicii de remunerare;
- 5) politica de remunerare se aduce la cunoștința tuturor angajaților societății.

169. Măsurile specifice menționate la pct.168 sbp. 3) sunt conforme următoarelor principii:

- 1) în cazul în care sistemele de remunerare includ atât componente fixe, cât și variabile, acestea se echilibrează astfel încât componenta fixă sau garantată să reprezinte o proporție suficient de ridicată din remunerația totală, în scopul de a se evita situația în care angajații ar depinde într-o măsură excesivă de componentele variabile și de a permite întreprinderii să aplice o politică de prime complet flexibilă, care să includă posibilitatea de a nu se plăti nicio componentă variabilă;
- 2) în cazul în care remunerația variabilă este legată de performanță, valoarea totală a remunerației variabile se bazează pe combinarea evaluării performanței persoanei și a

unității de activitate în cauză cu rezultatul general al societății sau al grupului din care face parte societatea;

3) plata unei părți substanțiale din componenta de remunerație variabilă, indiferent de forma în care aceasta urmează să fie achitată, conține o componentă flexibilă, amânată, care ține seama de natura și durata activității societății: perioada de amânare respectivă nu este mai mică de trei ani, iar perioada se aliniază corect cu natura activității, cu riscurile acesteia și cu activitățile angajaților în cauză.

4) la evaluarea performanței unei persoane se ține seama de criterii atât financiare, cât și nefinanciare;

5) măsurarea performanței, ca bază pentru remunerația variabilă, include o ajustare în sens descrescător a expunerii la riscuri actuale și viitoare, care ține seama de profilul de risc al societății și de costul capitalului;

6) plățile acordate la încetarea contractului sunt legate de performanțele obținute în întreaga perioadă de activitate și pot fi concepute astfel încât eșecurile să nu fie recompensate;

7) persoanele care intră sub incidența politicii de remunerare se angajează să nu utilizeze niciun fel de strategii de acoperire personală sau de asigurare referitoare la remunerare sau răspundere care ar submina efectele alinierii riscurilor, care sunt încorporate în acordul lor de remunerare.

170. Partea variabilă a remunerației persoanelor care exercită funcțiile-cheie menționate în Capitolul IV este independentă de performanța subdiviziunii structurale controlate. Remunerația conducătorilor funcțiilor-cheie este stabilită de către consiliul societății.

171. Politica de remunerare este concepută astfel încât să se țină cont de organizarea internă a societății, precum și de natura, amploarea și complexitatea riscurilor inerente activității acesteia.

172. Politica de remunerare fixă de bază și politica de remunerare variabilă a societății se stabilesc în baza unei analize fundamentate și a unor indicatori bine definiți ai performanței individuale a celui remunerat, corelate cu performanța colectivă și în baza unei repartizări judicioase a cheltuielilor societății, acolo unde este posibil, precum și având în vedere evitarea stabilirii unor stimulente care să încurajeze asumarea excesivă de riscuri sau în conformitate cu principiile enunțate în reglementările specifice societății, după caz.

173. Nivelul remunerării se stabilește în strânsă concordanță cu responsabilitățile și angajamentele aferente atribuțiilor. Politica de remunerare include informații privind modul în care ia în considerare integrarea riscurilor legate de durabilitate în sistemul de gestionare a riscurilor.

Capitolul V

CONFLICTELE DE INTERESE

174. Consiliul societății are responsabilitatea de a se asigura de dezvoltarea și aplicarea standardelor etice și profesionale pentru a garanta un comportament corespunzător la nivelul societății în vederea prevenirii apariției conflictelor de interese.

175. Persoanele care dețin funcții de conducere, persoanele care dețin funcții-cheie și personalul angajat au obligația să respecte standardele menționate la pct. 174 și să acționeze cu diligență, să relaționeze cu onestitate și în mod deschis, atât intern, cât și extern.

176. Consiliul societății este responsabil pentru aprobarea proceduri privind identificarea și soluționarea conflictelor de interese.

177. În procesul de identificare a conflictelor de interese potențiale sau consumate se au în vedere următoarele aspecte, fără a se limita la acestea:

1) conflictul de interese potențial apare în situația în care există indicii privind existența unor interese personale care, dacă ar trebui luată o decizie, ar putea duce la apariția uneia dintre următoarele situații:

a) acea persoană, rudele apropiate ale acesteia sau persoanele cu care se află în legături strânse ar putea obține un câștig financiar ori ar putea evita o pierdere financiară, pe seama societății, inclusiv prin utilizarea resurselor juridice ale societății în scopuri personale;

b) acea persoană sau o persoană apropiată ar putea avea un interes în legătură cu rezultatul unui serviciu ori al unei activități furnizate societății sau unui alt client ori cu privire la o tranzacție efectuată în numele societății sau al unui alt client, interes care este diferit de interesul societății cu privire la acel rezultat;

c) acea persoană sau o persoană apropiată ar putea beneficia de un stimul financiar sau de altă natură pentru a favoriza o societate, pe seama societății;

2) conflictul de interese consumat rezultă din participarea la luarea unei decizii cu privire la care există un interes personal care a dus la apariția uneia din situațiile prevăzute la sbp.1).

178. În sensul prevederilor pct. 177, societatea emite proceduri referitoare la identificarea raporturilor juridice, activităților sau tranzacțiilor în care pot apărea conflicte de interese.

179. Pentru grupurile în care societatea-mamă are sediul în Republica Moldova, aceasta ia în considerare și echilibrează interesele tuturor sucursalelor sale și analizează modul în care aceste interese contribuie la scopul și interesele comune ale grupului în ansamblul său pe termen mediu sau lung.

180. Procedura privind gestionarea conflictelor de interese stabilește etapele de parcurs, tratamentul aplicat și măsurile întreprinse în situațiile în care nu este respectată procedura și cuprinde informații cu privire la cel puțin următoarele aspecte:

a) separarea adecvată a atribuțiilor, cum ar fi externalizarea activităților care ar putea declanșa un conflict de interese;

b) delegarea responsabilităților de supraveghere și raportare pentru activitățile care generează conflicte de interese unor persoane diferite;

181. Conflictele de interese potențiale sau consumate în care s-ar afla membrii organelor de conducere și funcțiile-cheie sunt comunicate și consiliului societății și sunt soluționate potrivit procedurii prevăzute la pct. 180.

182. Consiliul societății se asigură că la nivelul societății sunt aplicate proceduri interne de avertizare corespunzătoare pentru comunicarea suspiciunilor reale și semnificative ale personalului cu privire la modul de administrare a activității.

183. Procedura prevăzute la pct.180 asigură confidențialitatea persoanelor care comunică suspiciunile în afara mijloacelor stabilite de raportare, cum ar fi prin funcția de conformitate sau funcția de audit intern.

184. Mijloacele de avertizare prevăzute de procedura menționată la pct. 181 pot fi utilizate de întreg personalul din cadrul societății, informațiile relevante fiind puse la dispoziția organelor de conducere.

185. Organele de conducere și persoanele care dețin funcții-cheie asigură segregarea activităților la nivel individual sau la nivel de societate și aplicarea unor politici /regulamente interne pentru evitarea apariției conflictelor de interese, având în vedere cel puțin următoarele aspecte:

a) alocarea de atribuții suplimentare persoanelor care dețin funcții-cheie se efectuează astfel încât să nu se genereze conflicte de interese;

b) interzicerea participării unei persoane care se află într-o stare de conflict de interese la procesul decizional care are legătură cu conflictul.

186. În cazul în care se constată existența unui conflict de interese, organele de conducere au obligația gestionării situației pentru anularea sau minimizarea efectelor conflictului de interese prin gestionarea adecvată a situației create.

187. Societatea descrie în politica de investiții modul în care identifică și gestionează conflictele de interese care apar în legătură cu investițiile, indiferent dacă acestea apar în cadrul societății sau al entității care gestionează portofoliul de active. Aceasta documentează de asemenea, măsurile adoptate pentru gestionarea conflictelor.

Capitolul VI

DISPOZIȚII PRIVIND TRANSPARENȚA ȘI RAPORTAREA

188. Societatea are obligația să asigure respectarea cerințelor de transparență prin publicarea următoarelor informații, fără a se limita la acestea:

- 1) documentele și informațiile pentru care există obligații de publicare conform legislației specifice aplicabile societății;
- 2) structura organizatorică prevăzută la pct. 10 sbp. 1), inclusiv componența structurii organelor de conducere;
- 3) principalele caracteristici ale sistemului de guvernare prevăzută la pct. 10.
- 4) concluziile evaluării poziției financiare în baza dispozițiilor formale prevăzute la pct. 30;
- 5) principalele caracteristici ale cadrului formal privind aplicarea principiilor și practicilor de raportare financiară, inclusiv cele de raportare prudentială;
- 6) principalele caracteristici ale sistemului privind managementul riscurilor în baza procedurilor și strategiilor prevăzute de prezentul Regulament;
- 7) extras privind concluziile evaluării eficienței sistemului de management al riscurilor.

189. Sucursalele au obligația să se asigure că sunt respectate atât prevederile pct. 180, cât și cerințele de transparență prin oferirea accesului, într-un loc ușor accesibil, la informațiile relevante puse la dispoziția acestora de către societatea-mamă și care respectă prevederile pct. 188 sbp. 2), 3), 5) și 6).

190. Entitatea reglementată are obligația să publice pe site-ul său, într-un loc ușor accesibil, informațiile prevăzute la pct. 187 și să asigure actualizarea acestora ori de câte ori este necesar.

191. Societatea întocmește și transmite Băncii Naționale a Moldovei anual, până la data de 1 martie a anului în curs, un raport semnat de președintele consiliului societății asupra condițiilor în care este desfășurat controlul intern al societății, cu tratarea distinctă a aspectelor legate de funcția de management al riscurilor, funcția de conformitate și funcția de audit intern, pentru anul precedent. Raportul urmează să fie prezentat în limba română și va cuprinde cel puțin:

- 1) o inventariere a principalelor deficiențe identificate în cadrul fiecărei funcții și a măsurilor întreprinse pentru remedierea acestora;
- 2) o descriere a modificărilor semnificative intervenite în cadrul celor trei funcții-cheie: de conformitate, audit intern și de gestionare a riscurilor, în perioada de raportare;
- 3) o descriere a condițiilor de aplicare a procedurilor de control aferente noilor clase de asigurare sau produse;
- 4) desfășurarea controlului intern în cadrul subdiviziunilor structurale ale societății;
- 5) informații cu privire la activitatea de audit desfășurată în perioada de raportare, din care să reiasă constatările și recomandările auditului intern și gradul de implementare a recomandărilor de către organul executiv al societății;
- 6) nivelul de conformare a societății cerințelor prudenciale stabilite de cadrul normativ.

192. Societatea notifică Banca Națională a Moldovei într-un termen rezonabil cu privire la orice schimbări semnificative în activitatea acesteia, structura și situația generală, incluzând încălcarea cerințelor normative.

193. Societatea informează în termen de până la 5 zile lucrătoare Banca Națională a Moldovei cu privire la orice situații care pot afecta negativ activitatea organului de conducere.

194. Fără a aduce atingere prevederilor pct. 192, societatea notifică Banca Națională a Moldovei despre cazurile de ilegalități comise, cel târziu următoarea zi lucrătoare de la data constatării, în situația în care acestea pot afecta siguranța și reputația societății. Informația va cuprinde descrierea ilegalității constatate, valoarea prejudiciilor suportate de societate ca urmare a producerii fraudei. În situațiile în care valoarea prejudiciului nu a fost stabilită cu exactitate, societatea va prezenta o estimare a acesteia, la momentul raportării.

195. Societatea/sucursala societății din state terțe, prezintă Băncii Națională a Moldovei reglementările sale interne, întocmite în limba română, cu excepția reglementării interne

secundare pe domeniul tehnologiei informaționale și comunicațiilor, în format electronic, în termen de 10 zile lucrătoare de la data aprobării de către organul de conducere abilitat, prin intermediul portalului WEB al Sistemului informatic al Băncii Naționale a Moldovei cu privire la licențiere, autorizare și notificare, conform Ghidului privind utilizarea portalului WEB al Sistemului informatic al Băncii Naționale a Moldovei cu privire la licențiere, autorizare și notificare în vederea transmiterii de societăți / sucursalele societăților din state terțe a reglementărilor interne, precum și stocării în format electronic a acestora.

196. În cazul în care reglementările interne ale societății / sucursalei societății din state terțe au fost supuse modificărilor, acestea se transmit la Banca Națională a Moldovei cu modificările încorporate, în termen de 10 zile lucrătoare de la data aprobării acestora.

197. Reglementările interne aprobate până la data înregistrării pe portalul WEB al Sistemului informatic al Băncii Naționale a Moldovei a societății / sucursalei societăților din state, se vor prezenta la Banca Națională a Moldovei în format electronic prin intermediul portalului WEB al Sistemului informatic al Băncii Naționale a Moldovei cu privire la licențiere, autorizare și notificare în termen de 30 de zile de la data înregistrării.

198. În conformitate cu pct. 195-197, societatea / sucursala societății din state terțe, prezintă Băncii Naționale a Moldovei informația întocmită în limba română, după cum urmează:

1) trimestrial, în termen de 20 zile lucrătoare de la încheierea trimestrului de gestiune, următoarele documente întocmite în trimestrul respectiv:

a) procesele-verbale ale ședințelor organului de conducere al societății / conducerii sucursalei societății dintr-un stat terț, ordine, decizii, hotărâri sau orice acte cu caracter decizional adoptat de către organele de conducere.

b) procesele-verbale ale ședințelor comitetelor specializate ale consiliului societății.

c) rapoartele întocmite de funcția de audit intern, funcția actuarială, funcția de administrare a riscurilor și funcția de conformitate și prezentate către organul executiv, consiliul societății/ conducerea sucursalei societății dintr-un stat terț.

2) anual, în termen de 10 zile lucrătoare de la data aprobării de către consiliul societății / conducerea sucursalei societății dintr-un stat terț, planul de audit intern al societății / sucursalei societății dintr-un stat terț pentru anul de gestiune.

3) în termen de 15 zile lucrătoare de la data închiderii adunării generale a acționarilor societății, procesul-verbal al adunării generale a acționarilor (fără anexe);

4) în termen de 20 zile lucrătoare de la data închiderii adunării generale a acționarilor societății dintr-un stat terț, extrasul din procesul-verbal al adunării generale a acționarilor care include chestiuni aferente activității sucursalei societății dintr-un stat terț.

199. Societatea are obligația să depună la Banca Națională a Moldovei declarația privind aplicarea sistemului de guvernanță, întocmită conform anexei, pînă la data de 1 martie a anului în curs și maximum în 30 de zile de la data obținerii licenței.

200. Nerespectarea prevederilor prezentului regulament se sancționează de către BNM în conformitate cu Legea nr.92/2022.

DECLARAȚIE
privind aplicarea sistemului de guvernanță

Nr. crt.	Recomandări de aplicare a sistemului de guvernanță	Conformitate		Dacă NU, explicați
		DA	NU	
1.	Societatea a menționat în actul constitutiv responsabilitățile de bază ale consiliului cu privire la implementarea și respectarea sistemului de guvernanță			
2.	În politicile interne și/sau regulamentele interne sunt definite structurile sistemului de guvernanță, funcțiile, competențele și responsabilitățile organelor de conducere.			
3.	Situațiile financiare anuale ale societății sunt însoțite de raportul anual al comitetului de remunerare, după caz a consiliului și de o notă explicativă în care sunt descrise evenimentele relevante în legătură cu aplicarea sistemului de guvernanță, înregistrate în cursul exercițiului financiar.			
4.	Societatea a elaborat o strategie de comunicare cu părțile interesate pentru a asigura o informare adecvată.			
5.	Consiliul societății se întrunește cel puțin o dată la 3 luni pentru monitorizarea desfășurării activității societății.			
6.	Consiliul societății sau organul executiv, după caz, examinează în mod regulat politicile privind raportarea financiară internă, controlul intern și sistemul de management a/al riscurilor adoptat de societate.			
7.	În activitatea sa, consiliul societății are suportul unui comitet de remunerare care emite recomandări.			
8.	Comitetul de remunerare înaintează consiliului societății rapoarte anuale asupra activității sale.			
9.	În activitatea sa, consiliul societății, după caz, are suportul și al altor comitete specializate care emit recomandări cu privire la diverse tematici ce fac obiectul procesului decizional.			
10.	Comitetele specializate înaintează consiliului societății materiale/rapoarte privind tematicile încredințate de acesta.			
11.	Procedurile/politicile/reglementările interne ale societății conțin prevederi privind selectarea candidaturilor pentru persoanele din organele de conducere, numirea persoanelor noi sau reînnoirea mandatului celor existente.			

12.	Societatea se asigură că membrii organului executiv beneficiază de pregătire profesională, pentru ca aceștia să își îndeplinească atribuțiile eficient.			
13.	Funcțiile-cheie sunt stabilite astfel încât să fie adecvate structurii organizatorice a societății și în conformitate cu reglementările aplicabile acesteia.			
14.	Consiliul societății analizează în mod regulat eficiența sistemului de control intern al societății și modul de actualizare pentru a asigura o gestionare riguroasă a riscurilor la care este expusă societatea.			
15.	Comitetul de audit face recomandări consiliului societății privind selectarea, numirea sau înlocuirea entității de audit, precum și termenele și condițiile remunerării acesteia.			
16.	Consiliul societății analizează cel puțin o dată pe an și se asigură că politicile de remunerare sunt consistente și au un management al riscurilor eficient.			
18.	Politica de remunerare a societății este prevăzută în reglementările interne care vizează implementarea și respectarea principiilor sistemului de guvernanță.			
19.	Consiliul societății a adoptat o procedură în scopul identificării și soluționării adecvate a situațiilor de conflict de interese.			
20.	Organul executiv, după caz, informează consiliul societății asupra conflictelor de interese potențiale sau consumate în care ar putea fi/este implicat în condițiile apariției acestora și nu participă la procesul decizional care are legătură cu starea de conflict, dacă aceste structuri sau persoane sunt implicate în starea de conflict respectivă.			
21.	Consiliul societății analizează cel puțin o dată pe an eficiența sistemului de management al riscurilor societății.			
22.	Societatea a elaborat proceduri privind identificarea, evaluarea și gestionarea riscurilor semnificative la care este sau poate fi expusă.			
23.	Societatea deține planuri clare de acțiune pentru asigurarea continuității activității și pentru situațiile de urgență.			
24.	Consiliul sucursalei aplică principii și politici de guvernanță internă similare cu cele ale societății-mamă, cu excepția cazului în care există alte cerințe legale care conduc la stabilirea unor politici proprii.			